

Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο
Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας

Απολογιστικό Σημείωμα 2024

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το 2024 αποτέλεσε μια χρονιά ωρίμανσης των δράσεων του Γραφείου Μεταφοράς Τεχνολογίας του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου (GMT ΕΜΠ), αν και οι πόροι ήταν περιορισμένοι, καθώς έληξε ο προηγούμενος κύκλος χρηματοδότησης του Γραφείου. Σε αναμονή του επόμενου κύκλου στο προσεχές διάστημα και με την ισχυρή δέσμευση της κεντρικής διοίκησης του ΕΜΠ στη χρηματοδοτική κάλυψη με ίδιους πόρους, η λειτουργία του Γραφείου διατηρήθηκε αδιάλειπτη. Αυτό εν μέρει οφείλεται και στον αντίκτυπο των δράσεων της προηγούμενης περιόδου, οι οποίες αναβάθμισαν το ενδιαφέρον της ερευνητικής κοινότητας του ΕΜΠ για τη μεταφορά τεχνολογίας και την επιχειρηματικότητα. Παράλληλα με τη συνεχή υποστήριξή του προς το Ίδρυμα για την ανάδειξη και αξιοποίηση της καινοτομίας, το Γραφείο εργάστηκε συστηματικά για την εξασφάλιση χρηματοδότησης για τα επόμενα έτη, απαραίτητης για να διατηρήσει και να διευρύνει περαιτέρω τη δραστηριότητά του, διασφαλίζοντας ότι η πρωτοπόρος έρευνα που πραγματοποιείται στο ΕΜΠ θα έχει την ανάλογη απήχηση στην αγορά και την κοινωνία.

1. ΤΕΧΝΟΒΛΑΣΤΟΙ

Ίδρυση και υποστήριξη

Το GMT ΕΜΠ υποστηρίζει τα μέλη της πολυτεχνειακής κοινότητας σε όλα τα στάδια ανάπτυξης εταιρειών-τεχνοβλαστών (spin-off), με στόχο την αξιοποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων τα οποία έχουν παραχθεί στο ΕΜΠ. Κατά το 2024, το GMT ΕΜΠ δέχθηκε τέσσερα (4) αιτήματα ίδρυσης τεχνοβλαστού, εκ των οποίων τα τρία (3) έχουν ήδη εγκριθεί και αναμένεται η ίδρυση των εταιρειών κατά το αμέσως επόμενο διάστημα. Σε αυτό το πλαίσιο, τα στελέχη του GMT ΕΜΠ πραγματοποίησαν πολλαπλές συναντήσεις με τις ερευνητικές ομάδες, προκειμένου να παράσχουν καθοδήγηση αναφορικά με τις απαραίτητες διαδικασίες και την ανάπτυξη του εκάστοτε επιχειρηματικού σχεδίου, καθώς και να διαπραγματευτούν σχετικά με το ποσοστό συμμετοχής του ΕΜΠ στο εταιρικό σχήμα ή/και το ύψος και τον τρόπο καταβολής δικαιωμάτων προς το Ίδρυμα από τον τεχνοβλαστό. Παράλληλα, σε κάθε περίπτωση, συνεργάστηκαν στενά με τους νομικούς συμβούλους του GMT και του ΕΛΚΕ ΕΜΠ, ώστε να διαμορφώσουν τα σχετικά νομικά κείμενα, συμπεριλαμβανομένων των συμβάσεων, καταστατικών, υπεύθυνων δηλώσεων, και να αντιμετωπίσουν πληθώρα νομικών ζητημάτων. Τέλος, πραγματοποίησαν τις απαραίτητες ενέργειες για την —κατά περίπτωση— σύσταση Ειδικών Επενδυτικών Επιτροπών, και πραγματοποίησαν τις απαραίτητες συνεδριάσεις για τη σύνταξη εισηγήσεων προς την Επιτροπή Ερευνών του ΕΜΠ, αναφορικά με τη σκοπιμότητα της δημιουργίας των τεχνοβλαστών και της συμμετοχής ή μη του ΕΜΠ σε αυτούς.

Πρωτοβουλίες για άντληση χρηματοδότησης

Στοχεύοντας στη δημιουργία ευκαιριών άντλησης χρηματοδότησης για την περαιτέρω ανάπτυξη των τεχνοβλαστών του ΕΜΠ και του Ερευνητικού Πανεπιστημιακού Ινστιτούτου Συστημάτων Επικοινωνιών και Υπολογιστών (ΕΠΙΣΕΥ), το GMT ΕΜΠ διοργάνωσε την ημερίδα «Corallia Ventures – Pitch Deck», στις 2 Απριλίου 2024, στο αμφιθέατρο πολυμέσων της Κεντρικής Βιβλιοθήκης του ΕΜΠ. Κατά τη διάρκεια της ημερίδας, εκπρόσωποι των τεχνοβλαστών του ΕΜΠ και του ΕΠΙΣΕΥ είχαν τη δυνατότητα να παρουσιάσουν τα επιχειρηματικά τους σχέδια στην ομάδα διαχείρισης του επενδυτικού σχήματος Corallia Ventures, το οποίο επικεντρώνεται αμιγώς σε επιχειρηματικές ομάδες που έχουν προέλθει από τη διαδικασία Μεταφοράς Τεχνολογίας σε τομείς βαθιάς τεχνολογίας (deep tech), καθώς και να λάβουν πολύτιμη ανατροφοδότηση. Παράλληλα, κατά τη διάρκεια του έτους, τα στελέχη του GMT ΕΜΠ ήρθαν σε επαφή και με άλλα επενδυτικά σχήματα που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα, αλλά και διεθνώς, προετοιμάζοντας αντίστοιχες εκδηλώσεις για το προσεχές μέλλον.

Επιχειρηματική επιτάχυνση

Με πρωτοβουλία του GMT ΕΜΠ, οι ερευνητικές ομάδες δύο τεχνοβλαστών του Ιδρύματος συμμετείχαν στις συνεδρίες επιχειρηματικής επιτάχυνσης «Tech Transfer Atelier» που πραγματοποίησε η εταιρεία Science-2-Business, με την υποστήριξη της Πρεσβείας της Ολλανδίας στην Ελλάδα μέσω της πρωτοβουλίας Orange Grove. Οι συνεδρίες πραγματοποιήθηκαν μεμονωμένα για την κάθε ομάδα και ήταν προσαρμοσμένες στις ιδιαίτερες προκλήσεις που καθεμία αντιμετωπίζει σε θέματα στρατηγικής εισόδου στην αγορά, διαπραγμάτευσης όρων συμφωνιών μεταφοράς διανοητικής ιδιοκτησίας ή/και κοινής ανάπτυξης, άντλησης χρηματοδότησης κ.α. Τα στελέχη του GMT ΕΜΠ συμμετείχαν ενεργά στις συνεδρίες, εμπλουτίζοντας την τεχνογνωσία τους αναφορικά με τις προκλήσεις της καινοτομίου επιχειρηματικότητας και την αντιμετώπισή τους.

2. ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

Κατά το περασμένο έτος, τα στελέχη του GMT ΕΜΠ εργάστηκαν συστηματικά για την προστασία της διανοητικής ιδιοκτησίας του Ιδρύματος και των ερευνητών του, μέσω τόσο της υποβολής νέων αιτήσεων κατοχύρωσης, όσο και της παρακολούθησης και πραγματοποίησης συμπληρωματικών ενεργειών για τις ήδη υποβληθείσες. Ειδικότερα, κατά τη διάρκεια του έτους, κατατέθηκαν:

- μία (1) νέα αίτηση PCT,
- μία (1) νέα αίτηση στον OBI,
- δύο (2) συμπληρωματικές αιτήσεις στον OBI

Για τη διεκπεραίωση των αιτήσεων, τα στελέχη του GMT πραγματοποίησαν σειρά επαφών με τις ερευνητικές ομάδες, τις εταιρείες ή άλλους οργανισμούς που κατέχουν δικαιώματα, τα αρμόδια στελέχη του OBI, καθώς και εξωτερικούς συνεργάτες – patent attorneys, ώστε να διασφαλιστεί η ορθότητα και πληρότητα των αιτήσεων, σε επίπεδο τόσο τυπικού ελέγχου όσο και βέλτιστης στρατηγικής αναφορικά με τις περιγραφές, τις αξιώσεις και άλλα κρίσιμα ζητήματα.

3. ΠΡΟΒΟΛΗ - ΔΙΚΤΥΩΣΗ - ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

Διεθνές Συνέδριο Tech Tour South East

Τα στελέχη του GMT ΕΜΠ συμμετείχαν στο διεθνές συνέδριο Tech Tour South East, που διεξάχθηκε στις 22-23 Οκτωβρίου 2024, στο Ωδείο Αθηνών, και συνιστά τη σημαντικότερη εκδήλωση σύνδεσης επενδυτών με νεοφυείς επιχειρήσεις της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Κατά τη διάρκεια του συνεδρίου, τα στελέχη του Γραφείου παρακολούθησαν τα pitching sessions 15 ελληνικών και 15 ξένων εταιρειών που επιλέχθηκαν μεταξύ περισσότερων από 100 εταιρειών που έχουν λάβει χρηματοδότηση από διάφορα επενδυτικά σχήματα, αποκτώντας μία επίκαιρη εικόνα τόσο των εταιρειών της ευρύτερης περιοχής που βρίσκονται σε στάδιο «late-seed/series A», όσο και των κριτηρίων των επενδυτών και των στοχευμένων ερωτήσεων που απευθύνουν σε αυτό το στάδιο. Παράλληλα, η συμμετοχή στο συνέδριο έδωσε την ευκαιρία στα στελέχη του Γραφείου να έρθουν σε επαφή και να συνομιλήσουν με εκπροσώπους νεοφυών εταιρειών, θεσμικών φορέων και επενδυτικών σχημάτων.

Βραδιά του Ερευνητή

Το GMT ΕΜΠ συμμετείχε στη Βραδιά του Ερευνητή 2024, που πραγματοποιήθηκε την Παρασκευή 27 Σεπτεμβρίου στο Κτίριο Αβέρωφ του Ιστορικού Συγκροτήματος Πατησίων. Στο περίπτερο του Γραφείου προβλήθηκαν βίντεο και διατέθηκαν ενημερωτικά φυλλάδια, ενώ τα στελέχη του ενημέρωσαν τους επισκέπτες σχετικά με την πολύπλευρη δράση του, καθώς και τη δράση του Κόμβου Μεταφοράς Τεχνολογίας Science Agora – Innovation to Society στον οποίο συμμετέχει το ΕΜΠ. Παράλληλα, τα στελέχη του συνομίλησαν με τους επισκέπτες, ενημερώνοντάς τους σχετικά με την αυξανόμενη δυναμική της καινοτομίας και της μεταφοράς τεχνολογίας στο ΕΜΠ, και την κρίσιμη συνεισφορά του GMT ΕΜΠ σε αυτήν.

Συμμετοχή στο 19ο Ετήσιο Σεμινάριο της Ερμούπολης για την Κοινωνία της Πληροφορίας και την Οικονομία της Γνώσης,

Το GMT ΕΜΠ ήταν συνδιοργανωτής στο θερινό Σεμινάριο για την Κοινωνία της Πληροφορίας και την Οικονομία της Γνώσης που πραγματοποιήθηκε την 12-14 Ιουλίου 2024 στην Ερμούπολη της Σύρου. Οι θεματικές του σεμιναρίου αφορούσαν την Τεχνητή Νοημοσύνη και τις προκλήσεις για την Έρευνα και την Εκπαίδευση, το νέο παραγωγικό Μοντέλο & Βιομηχανική Πολιτική, και τους μηχανισμούς ενίσχυσης καινοτόμου επιχειρηματικότητας εντάσεως γνώσης, όπου και συζητήθηκαν τα θέματα αξιοποίησης της γνώσης που παράγεται στα πανεπιστήμια στην ανάδειξη καινοτόμων εγχειρημάτων.

4. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

Συμμαχία Ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων «EULiST – European Universities Linking Society and Technology»

Κατά το 2024, το GMT ΕΜΠ συμμετείχε ενεργά στη Συμμαχία Ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων «EULiST – European Universities Linking Society and Technology», λαμβάνοντας μέρος σε πολυάριθμες συναντήσεις με τα υπόλοιπα μέλη της Συμμαχίας και συνεργατικές δράσεις που

αφορούν την έρευνα, την καινοτομία και τη μεταφορά τεχνολογίας. Ειδικότερα, το GMT ΕΜΠ συνέβαλε (και θα εξακολουθήσει να συμβάλλει) στην υλοποίηση του «Task 4.4 – Research to Business Scheme», που αφορά την ανάπτυξη ενός πλαισίου για την υποστήριξη και αναγνώριση εμπορικά αξιοποιήσιμων ερευνητικών αποτελεσμάτων, με έμφαση στη δημιουργία νεοφυών επιχειρήσεων μέσω της εκπαίδευσης, της δικτύωσης και της υποστήριξης της καινοτομίας, και του «Task 5.2 – Innovation Hubs and Joint Living Labs in EULiST Regions», με αντικείμενο τη δημιουργία μόνιμων δεσμών και συνεργασιών των ΑΕΙ με την κοινωνία και άλλους φορείς, ενισχύοντας τον ρόλο των ΑΕΙ ως κόμβων γνώσης, καινοτομίας και μεταφοράς τεχνογνωσίας.

Στο πλαίσιο αυτής της πρωτοβουλίας έγινε παρουσίαση με τίτλο “Innovation and entrepreneurship activities at the NTUA”. EULIST WP5.2: Innovation Hubs and Joint Living Labs in EULiST Regions Workshop, στο Παρίσι, στις 10/12/2024 από την Επικ. Καθηγήτρια κ. Α. Πρωτόγερου.

Κόμβος Μεταφοράς Τεχνολογίας «Science Agora – Innovation to Society»

Το ΕΜΠ, σε συνεργασία με τέσσερα ακόμα κορυφαία ακαδημαϊκούς/ερευνητικούς φορείς της χώρας —Εθνικό Κέντρο Έρευνας Φυσικών Επιστημών «Δημόκριτος», Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθήνας, Ερευνητικό Κέντρο «Αθηνά» και Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Συστημάτων Επικοινωνιών και Υπολογιστών (ΕΠΙΣΕΥ)— συνίδρυσαν το 2022 τον Κόμβο Μεταφοράς Τεχνολογίας «Science Agora – Innovation to Society», με στόχο την αμοιβαία ενίσχυση της δραστηριότητας μεταφοράς τεχνολογίας και αξιοποίησης των αποτελεσμάτων έρευνας που παράγουν. Το Science Agora αποτελεί μία «Κοινή Δομή», με μορφή δικτύου η οποία βασίζεται στους παρακάτω πυλώνες: (α) δραστηριότητα κοινή για όλους μέσω του Κεντρικού Κόμβου, προσφέροντας πόρους και υπηρεσίες σε όλους για την ενίσχυση της μεταφορά τεχνολογίας σε κάθε φορέα και (β) δραστηριότητα αυτοτελής κάθε φορέα μέσω του δικού του GMT, αλλά σε σταθερή συνεργασία με τους άλλους φορείς. Κατά το 2024, η στενή συνεργασία μεταξύ των GMT των φορέων διατηρήθηκε και ενισχύθηκε, στο πλαίσιο της συνεχούς αναζήτησης βέλτιστων πρακτικών και νέων πεδίων συνέργειας, και της συνδιαμόρφωσης ενός νέου και πιο διευρυμένου σχεδίου κοινών δράσεων για την επόμενη τετραετία.

5. ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΣΤΕΛΕΧΩΝ

Εκπαίδευση στη συγγραφή προτάσεων ευρωπαϊκών έργων

Κατά το περασμένο έτος, τα στελέχη του GMT ΕΜΠ παρακολούθησαν σειρά σεμιναρίων, διάρκειας 16 ωρών, με τίτλο «PREPARING R & D + i PROJECTS HORIZON EUROPE», τα οποία διοργανώθηκαν από τον διεθνή οργανισμό Euradia, με στόχο την εκπαίδευση σε βέλτιστες στρατηγικές συγγραφής προτάσεων για ευρωπαϊκά έργα.

Εκπαίδευση στη χρήση λογισμικού διαχείρισης ΔΙ

Κατά το ίδιο έτος, τα στελέχη του Γραφείου παρακολούθησαν σειρά σεμιναρίων από εξειδικευμένα στελέχη της εταιρείας Wellspring —τεχνοβλαστού του Carnegie Mellon

University των ΗΠΑ, σχετικά με τη διαχείριση καινοτομίας και διανοητικής ιδιοκτησίας με χρήση του λογισμικού Sophia της εταιρείας.

Workshop «The role of National Technology Transfer Hubs: Expectations, Challenges and Opportunities»

Τα στελέχη του Γραφείου συμμετείχαν στο workshop με τίτλο «The role of National Technology Transfer Hubs: Expectations, Challenges and Opportunities», που διοργανώθηκε από το Τομεακό Επιστημονικό Συμβούλιο (ΤΕΣ) Μεταφοράς Τεχνολογίας και Διανοητικής Ιδιοκτησίας του Εθνικού Συμβουλίου Έρευνας, Τεχνολογίας και Καινοτομίας (ΕΣΕΤΕΚ), την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Επενδύσεων (HDBI) και το επενδυτικό σχήμα Uni.Fund, και διεξάχθηκε στις 23 Οκτωβρίου 2024 στο κεντρικό αμφιθέατρο του Ωδείου Αθηνών, στο πλαίσιο του συνεδρίου Tech Tour South East 2024.

6. ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Στρατηγικό Πλάνο Έρευνας του ΕΜΠ

Τα στελέχη του Γραφείου συνέβαλαν καθοριστικά στην ανάπτυξη του «Στρατηγικού Πλάνου Έρευνας του ΕΜΠ», καθώς και στη ομότιτλη πρόταση χρηματοδότησης που κατατέθηκε από το ΕΜΠ στο πλαίσιο της πρόσκλησης «Πανεπιστήμια Αριστείας», σχεδιάζοντας δράσεις για την ενδεδειγμένη καταγραφή ερευνητικών αποτελεσμάτων, τη διοργάνωση διαγωνισμών και μαραθώνιων καινοτομίας, και τον προγραμματισμό εκδηλώσεων ενημέρωσης των ερευνητών και δικτύωσης με την αγορά.

Δίκτυα Μονάδων/Γραφείων Μεταφοράς Τεχνολογίας 2021-2027

Σε συνεργασία με τα στελέχη των αντίστοιχων Γραφείων των φορέων που μαζί με το ΕΜΠ συγκροτούν τον κόμβο μεταφοράς τεχνολογίας «Science Agora – Innovation to Society», τα στελέχη του GMT ΕΜΠ προετοίμασαν την πρόταση για τον νέο κύκλο χρηματοδότησης του Γραφείου, η οποία κατατέθηκε στο πλαίσιο της πρόσκλησης «Δίκτυα Μονάδων/Γραφείων Μεταφοράς Τεχνολογίας 2021-2027». Με την αρχή του νέου αυτού κύκλου, οι πολυάριθμες δράσεις που προγραμματίζονται από το GMT ΕΜΠ αναμένεται να ενισχύσουν σημαντικά τον ρόλο και τις υπηρεσίες του, και να δώσουν νέα ώθηση στην αξιοποίηση της καινοτόμου έρευνας που πραγματοποιείται στο ΕΜΠ, με πολλαπλασιαστικά οφέλη για το ίδιο το Ίδρυμα, το οικοσύστημα καινοτομίας και το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο.

7. Η ΟΜΑΔΑ

Μέλη ΔΕΠ

Καθ. Εμμανουήλ Βαρβαρίγος, Αντιπρύτανης Έρευνας, Καινοτομίας και Εξωστρέφειας ΕΜΠ,
Πρόεδρος GMT ΕΜΠ

Καθ. Άγγελος Τσακανίκας, Διευθυντής GMT ΕΜΠ

Εξωτερικοί Συνεργάτες

Δέσποινα Χαρχούση, Πολιτικός Μηχανικός ΕΜΠ

Στυλιανός Βερνάρδος, Πολιτικός Μηχανικός ΕΜΠ

Νικόλαος Πιττερός, Νομικός Σύμβουλος GMT ΕΜΠ

Με τιμή και εκ μέρους όλης της ομάδας,

Άγγελος Τσακανίκας, Καθηγητής ΕΜΠ, Διευθυντής GMT ΕΜΠ

Δέσποινα Χαρχούση, Επιστημονική Συνεργάτης GMT ΕΜΠ

Στυλιανός Βερνάρδος, Επιστημονικός Συνεργάτης GMT ΕΜΠ